

Idees d'actualitat – Els reptes de l'Europa del futur

A poques setmanes d'unes eleccions al Parlament Europeu que poden ser decisives per a l'orientació de la Unió Europea en les properes dècades, el continent afronta alguns reptes que, més enllà del clima bel·licista que domina el debat polític al qual ja hem dedicat un espai, mereixen la nostra atenció: la tercera gran onada d'ampliació, el drama no resolt de les migracions, la competitivitat econòmica en un món cada cop més complex i la participació ciutadana constitueixen al nostre entendre alguns dels eixos principals al voltant dels quals s'haurà d'articular l'Europa del futur.

Sens dubte, uns dels processos determinants serà el de l'ampliació als Balcans i altres països de l'est com Ucraïna, Moldàvia i fins i tot Geòrgia. Al llarg de les successives ampliacions, s'han dut a terme negociacions per ajustar les regles de votació i la ponderació del pes dels països a les institucions de la UE, i la darrera gran ampliació entre el 2004 i el 2007 va ser una fita important, però també va mostrar deficiències, com ara la manca de preparació tant de la UE com dels països que s'hi van unir. En efecte, tot i que va contribuir a dotar els nous estats membres dels estàndards occidentals, també va suposar complicats ajustaments en termes d'institucions disfuncionals i en la transició econòmica i social.

Actualment, deu països aspiren a unir-se a la UE, amb una varietat de situacions polítiques, socials, econòmiques i culturals molt complexes, la qual cosa obre la porta a nombroses preguntes: com es repartiran els fons de cohesió, les subvencions de la política agrícola comuna, els escons al Parlament Europeu, les carteres de comissaris, com s'evitarà la paràlisi en temes que requereixen unanimitat? És doncs necessari abordar estratègicament aquestes candidatures, prioritzant els països que estiguin més ben posicionats per complir amb els criteris d'adhesió. També cal tenir en compte els riscos potencials associats amb aquesta nova ampliació, com per exemple els problemes territorials no resolts i estats amb una forta contestació interna als Balcans. Per tant, és fonamental assolir un consens polític sòlid entre les principals forces europeïstes, la qual cosa segurament requerirà utilitzar clàusules passarel·la per esquivar el vot per unanimitat en alguns casos delicats.

Un altre tema clau per a la construcció europea és el de les migracions que ja van suposar un terrabastall important arran de la crisi dels refugiats de 2015. El Pacte sobre asil i migració recentment aprovat per la UE enmig d'una forta tensió política generada pels partits populistes de dretes reflecteix una continuïtat de la tendència cap a la dissuasió en el tractament de les qüestions migratòries, tot i haver estat presentat com una victòria dels valors de compromís i moderació característics de la Unió i incloure aspectes positius, com ara les propostes d'ampliar les rutes legals i segures per als sol·licitants d'asil. Això no obstant, la lectura del text revela fins a quin punt el centre polític d'Europa s'ha desplaçat cap a la dreta en matèria de migració, la qual cosa podria potenciar encara més les ideologies radicals de dretes que pretén contrarestar en la mesura que l'articulat recull bona part del relat de la dreta radical sobre migracions.

El pacte introdueix mesures per millorar el control i la vigilància dels immigrants irregulars, agilitzar els processos de demanda d'asil i facilitar la devolució als països d'origen dels sol·licitants d'asil que no compleixin els requisits. També inclou mesures de solidaritat per establir normes bàsiques d'acolliment a tota la UE i facilitar la reubicació dels sol·licitants d'asil durant els períodes de pic de crisis migratòries. La lògica subjacent del pacte dona per fet que l'enduriment de les mesures comportarà més control i més dissuasió, sense tenir en compte que molts migrants són empesos per la desesperació i no tenen altres alternatives segures i legals. El text també incideix en el fet que el problema no rau tant en la manca de normes d'asil com en la incapacitat d'aplicar-les de manera uniforme.

La qüestió de la competitivitat europea en un escenari internacional marcat per la inestabilitat i les policrisis de tot tipus també genera debat, molt especialment després de la crisi del deute sobirà de 2008. Molts experts entre els quals Mario Draghi, antic director del Banc Central Europeu, consideren que la UE s'ha centrat excessivament en la competitivitat interna en detriment de l'externa, la qual cosa la situa en una posició de debilitat enfront de competidors més agressius com la Xina i les noves potències dels BRICS. En aquest sentit, la millora de la competitivitat passa per augmentar les inversions en noves tecnologies, protegir les indústries tradicionals europees, assegurar les cadenes crítiques de subministrament, promoure economies d'escala, garantir la provisió de béns públics i el subministrament de recursos essencials. En unes societats europees cada vegada més envellides, però que al mateix temps es caracteritzen per una reticència

creixent cap a la immigració, és indispensable assegurar la transmissió de les competències adequades per a incrementar i millorar la competència i establir vies de desenvolupament flexibles per a la vida laboral. Un dels actors més importants han de ser els interlocutors socials que sempre han tingut un paper crucial en moments de canvi i han de ser capdavaners en l'adaptació del mercat laboral europeu a l'era digital.

Finalment, un dels grans reptes pendents continua sent aconseguir que els ciutadans participin de manera més activa en els afers europeus i que augmenti la seva participació política a les eleccions que sempre és més aviat escassa. En aquest sentit, destaca negativament l'escàs impacte que ha tingut la Conferència sobre el futur d'Europa (CoFoE) impulsada conjuntament per la Comissió, el Consell i el Parlament. Hi van participar tant ciutadans europeus seleccionats aleatòriament com responsables polítics locals, nacionals i europeus, en un procés que va concloure fa dos anys amb l'aprovació de 326 propostes que no han estat preses en compte ni per la Comissió ni pel Consell. Això comporta que en l'entramat institucional de la UE, el Parlament Europeu, a diferència de les assemblees legislatives estatals, no sigui veritablement un òrgan legislador sobirà, com qualsevol parlament democràtic, ja que el procediment legislatiu ordinari a la UE és el de codecisió entre el Consell de la UE i el mateix Parlament Europeu, amb la Comissió que conserva el monopoli de la iniciativa legislativa.

En definitiva, per fer front a la necessitat de creixement democràtic i social de la UE és indispensable comptar amb ciutadans europeus més informats i compromesos, amb l'objectiu de fer més democràtic l'actual sistema institucional de la UE. Europa, que ha estat en importants etapes històriques un territori de democràcia i protecció social, té avui un gran repte, que no és altre que tornar a ser un espai de solidaritat en un moment marcat pel bel·licisme, després d'una difícil etapa marcada per les crisis econòmiques, financeres i energètiques, la pandèmia, la guerra a Ucraïna i l'auge de les dretes radicals i dels populismes que amenacen l'estat de dret.

L'aprofundiment del procés d'integració d'Europa només tindrà futur si s'aborden decididament les necessitats dels ciutadans europeus, elaborant i executant de manera participativa veritables polítiques d'integració comunitària en àmbits com l'ocupació, la lluita contra la pobresa, la defensa dels valors ambientals, la cultura, la igualtat o la cohesió social entre els territoris i les poblacions de la Unió. Cal, doncs, recuperar l'impuls d'integració social de la UE, amb els valors de solidaritat, cooperació, protecció del medi ambient i democràcia avançada com a idees força que refermin l'Europa d'avui i del futur.

Fotografia: CC-BY-4.0: © European Union 2023 - Font: Parlament Europeu.

Eduard Mayol, estudiant en pràctiques al CETC, ha participat en aquesta edició d'*Idees d'actualitat*.

Política internacional i globalització

Bruno Maçães The Iran attack changes everything

L'article analitza el recent atac directe a Israel per part de l'Iran i les seves implicacions, fent comparacions amb conflictes anteriors i analitzant el panorama polític actual. L'autor comença comparant el recent atac iranià a Israel amb l'atac amb míssils Scud de Saddam Hussein el 1991. Observa els canvis en el panorama geopolític des d'aleshores i ara, posant l'accent en l'audàcia de l'atac directe de l'Iran en comparació amb els anteriors, que es duïen a terme mitjançant *proxies*. Pel que fa a la resposta dels EUA, aquests, com ja van fer el 1991, insten Israel a abstenir-se d'una resposta militar, citant el potencial d'escalada i el desig d'evitar una nova guerra a l'Orient Mitjà. El president Biden ha subratllat la importància d'evitar accions que puguin conduir a la guerra, reflectint les preocupacions sobre els preus de l'energia i el sentiment de la ciutadania. Respecte de la reacció israeliana i la dinàmica política, l'autor destaca la incertesa que envolta la resposta d'Israel i les divisions internes dins del govern israelià. S'observa el silenci del primer ministre Netanyahu, amb informes que suggereixen un gabinet de guerra dividit, on Benny Gantz podria sorgir com a possible substitut. D'altra banda, la naturalesa directa de l'atac iranià es destaca com un canvi significatiu, que pot socavar la sensació de seguretat d'Israel. L'autor assenyala que alguns argumenten que l'atac de l'Iran va ser provocat per accions israelianes, com l'atac al recinte de l'ambaixada iraniana a Damasc i que l'objectiu de l'Iran pot haver estat dissuadir les futures accions israelianes augmentant les tensions i provocant la intervenció nord-americana. La situació regional ha canviat significativament després de l'atac, amb incerteses sobre l'evolució futura, on la guerra en curs a Gaza s'afegeix a la complexitat de la situació, amb la preocupació per l'impopular govern israelià que busca maneres d'evitar la derrota política. En efecte, Netanyahu pot veure els rèdits d'una guerra regional i pot intentar aprofitar les tensions creixents per obtenir guanys polítics. L'autor conclou assenyalant que les tensions continuen creixent a la regió, amb el potencial de nous conflictes, i subratlla la necessitat de reconèixer els canvis en les dinàmiques canviades i els riscos associats a l'escalada de tensions.

Andrea Rizzi La pesadilla de una conexión de frentes bélicos en Europa, Oriente Próximo y Asia-Pacífico

L'article analitza la recent escalada de tensions entre Israel i l'Iran, que es va intensificar amb un atac iranià en resposta a un atac israelià contra un consolat de l'Iran a Síria. Aquest incident no només té implicacions regionals sinó que també reflecteix tensions a nivell global, especialment a Àsia-Pacífic i Europa. L'autor assenyala que les modalitats de l'atac iranià, utilitzant una multitud de drons, recorden les tàctiques utilitzades per Rússia a Ucraïna, la cosa subratlla les interconnexions entre diferents conflictes a nivell mundial. Destaca la coordinació cada cop més estreta entre potències asiàtiques com la Xina, Rússia, l'Iran i Corea del Nord, que formen una aliança informal però significativa. D'altra banda, esmenta l'alineació de potències democràtiques liderades pels Estats Units, que inclou socis a Europa i a la regió de l'Àsia-Pacífic, un adinàmica que crea una competició tensa

entre règims autoritaris i democràcies. L'autor adverteix sobre el risc que s'obri un tercer front de conflicte a l'Àsia-Pacífic, que comportaria una complicació geopolítica greu. Tot i que aquest escenari no és probable, destaca la possibilitat que alguns actors a la regió aprofitin l'atenció dels Estats Units i d'Europa en altres conflictes per avançar els seus propis interessos en una zona amb molts punts de fricció, com les disputes territorials de la Xina amb els veïns i la tensió entre les Filipines i la Xina sobre el Mar del sud de Xina. Així doncs, l'autor alerta de la complexitat i del risc de la situació geopolítica actual, amb tensions en múltiples fronts que poden desencadenar conflictes impredecibles a diferents regions del món.

Keith Gessen Is This Israel's Forever War?

L'article relata les experiències i les perspectives de dues persones implicades sobre el terreny a Israel i Palestina i que han estat profundament implicades en la política exterior nord-americana, especialment a l'Orient Mitjà. Les seves observacions sobre la guerra civil siriana i les accions militars israelianes a Gaza les han portat a defensar aproximacions més integrals als conflictes i a les crisis humanitàries. Ambdues posen l'accent en el fet que l'actual conflicte israelià-palestí podria ser un exemple d'una "nova guerra per sempre" amb múltiples actors internacionals que prolonguen indefinidament el conflicte. A la vegada, l'article també explora les complexitats de la política exterior nord-americana, especialment pel que fa a l'Orient Mitjà, i els reptes als quals s'enfronten els responsables polítics i els defensors dels drets humans. Ambdues expertes expressen la seva frustració davant les limitacions de les institucions governamentals a l'hora d'abordar les crisis humanitàries i els conflictes de manera eficaç, destacant el paper de la pressió pública a l'hora d'influir en les decisions polítiques. L'article conclou amb algunes reflexions sobre els últims esdeveniments a Gaza, inclosa la resposta de l'administració Biden i les seves implicacions per als futurs esforços diplomàtics i ajuda humanitària. En darrer terme, planteja preguntes sobre l'eficàcia de les intervencions militars i la necessitat de plans de reconstrucció integrals per abordar les causes subjacents dels conflictes i prevenir la violència futura.

Ziad Asali Finding Justice in Palestine

L'autor afirma que el primer pas cap a la convivència d'israelians i palestins —i cap a la resolució del conflicte— ha de ser l'abandonament de la mentalitat de suma zero que ha imperat en el pensament sobre el conflicte durant massa temps. I no només els israelians i els palestins han estat víctimes d'aquest pensament. A les capitals occidentals i àrabs, les elits han optat per veure la qüestió a través de marcs ètnics, religiosos, colonialistes i geopolítics que són simplistes, equivocats i incompatibles amb el seu compromís sovint declarat amb els valors universals. No hi ha res antipatriòtic o deslleial en entendre la història d'un altre poble i les seves narracions fonamentals. Aquesta és simplement una estratègia sòlida, sustentada per l'empatia humana normal. Cada esclat de violència sense sortida ha posat en valor la noció d'una solució militar; la reconciliació és l'únic camí a seguir. No s'ha de demanar a les parts que arribin a un consens sobre el registre històric

dels darrers 140 anys a la regió. Però poden i haurien d'aprendre a entendre's prou bé com per construir un futur compartit al voltant d'una promesa de reconeixement mutu, igualtat de drets, seguretat i prosperitat. El simple fet és que dos pobles, en nombre aproximadament igual i amb identitats nacionals diferents, resideixen al territori que es troba entre el mar Mediterrani i el riu Jordà. Les promeses d'una "victòria total" —ja siguin les fantasies israelianes de fer complir la submissió o l'expulsió militar, o les visions palestines d'una restauració internacional de Palestina anterior a la Declaració Balfour— soscaven el progrés cap a la pau. Aquestes ideologies quimèriques condemnarien les poblacions de la regió a molts anys més de violència i crueltat. La qüestió d'Israel i Palestina s'ha de replantejar i recalibrar. El focus primordial s'ha de centrar en un futur compartit construït sobre la igualtat, l'estat de dret, la justícia, el compromís i el rebuig de la supremacia ètnica o sectària. L'elevació d'aquests principis de l'eslògan a la pràctica serà la base de qualsevol resolució justa i duradora. Els que els accepten han de comprometre's en l'esforç per aconseguir la pau, i els que no ho fan poden veure com disminueix la seva influència a mesura que la història els depassa.

Suzanne Maloney Iran's Order of Chaos

En aquest article l'autora ofereix una l text una anàlisi de la complexa dinàmica que envolta el conflicte entre Israel i Hamàs, i les seves implicacions més àmplies per a l'Orient Mitjà, especialment en relació amb la participació de l'Iran. Des d'una visió general del conflicte, l'autora assenyala l'important cost humanitari i el fracàs de les operacions israelianes per eliminar les capacitats militars de Hamàs. Pel que fa a l'Impacte en la política dels EUA, el conflicte ha obligat els Estats Units a tornar a comprometre's amb l'Orient Mitjà, malgrat els esforços dels tres presidents anteriors per deslligar-se de la regió. L'administració Biden ha donat suport a Israel i ha pres mesures per contenir el conflicte. L'Iran per la seva banda té un paper central en el suport a Hamàs, proporcionant assistència financera, tecnologia militar i entrenament. Les milícies recolzades per l'Iran en tota la regió han augmentat les hostilitats i han interromput el trànsit marítim. L'autora argumenta que Teheran té com a objectiu explotar el caos de la regió per avançar en els seus interessos, que inclouen desafiar la influència dels Estats Units i debilitar Israel. L'estratègia de llarga data de l'Iran implica donar suport als seus *proxies* i fomentar la inestabilitat per estendre la seva influència. El repte per als Estats Units doncs serà de contrarestar les ambicions de l'Iran alhora que evitar una nova escalada en un context on els esforços per normalitzar les relacions entre Israel i l'Aràbia Saudita es veuen complicats pel conflicte i la crisi humanitària a Gaza. L'autora suggereix que els Estats Units han de prioritzar la protecció dels civils palestins, la lluita contra l'estratègia de poder de l'Iran i la promoció de l'estabilitat a la regió. Això requereix un enfocament matisat que abordi les necessitats humanitàries immediates alhora que persegueix solucions diplomàtiques a llarg termini. En definitiva, les accions de l'Iran han fet que els Estats Units tornin a l'Orient Mitjà malgrat els esforços per deslligar-se'n amb la qual cosa els EUA segueixen sent un actor essencial a la regió, l'èxit del qual requereix un acurat equilibri de suport i moderació.

Guillem Pursals Israel vs Irán: miremos a Turquía

Després de l'atac de l'Iran a Israel amb drons i míssils, i les interaccions subsegüents entre els dos països a través dels seus ministeris i portaveus governamentals, l'autor destaca una declaració que va passar força desapercebuda. El govern turc va revelar que tenia coneixement de l'atac tres dies abans i ho va comunicar als Estats Units. La figura central en aquest escenari és el ministre turc d'Afers Estrangers, Hakan Fidan. El paper de Fidan ha estat crucial com a mediador entre l'Iran, Israel, els Estats Units, Qatar i l'Iraq, mantenint contactes fins i tot amb el Regne Unit, Egipte i Hamàs. Aquest paper és notable atès que ha negociat amb parts enfrontades en diversos conflictes latents. A més, a la guerra d'Ucraïna, Turquia ha mantingut relacions diplomàtiques i comercials amb Rússia mentre recolza militarment el govern de Kíev. Turquia ha emergit com un defensor destacat de Hamàs fora dels territoris palestins, mantenint simultàniament relacions comercials i diplomàtiques amb Israel. S'espera que el líder de Hamàs, Ismail Haniyeh, visiti Erdogan en mostra de suport, destacant la posició turca que equipara Hamàs amb els llibertadors turcs de la guerra d'Independència. D'altra banda, Erdogan planeja viatjar a l'Iraq en un context diplomàtic crucial, amb accions turques contra els kurds al nord, la influència de milícies xiïtes iranians i la presència nord-americana. Turquia busca augmentar la seva influència a l'Iraq mitjançant acords d'inversió, reduint la influència iraniana i consolidant la seva posició al Pròxim Orient. A més del suport a Palestina i l'expansió a l'Àsia Central després de les sancions a Rússia, Erdogan busca influir a la Mediterrània i la política europea. Projectes com ara el corredor econòmic iraquí i nous projectes energètics mostren aquesta ambició. Turquia també dona suport militar a països balcànics com Bòsnia i Hercegovina, Kosovo, Montenegro i Macedònia del Nord. En definitiva, la diplomàcia turca, juntament amb Qatar, s'ha convertit en un actor clau en els conflictes actuals i pel que fa al conflicte entre Israel, Palestina i Hamàs, Ankara podria tenir un paper crucial com a àrbitre regional, igual que en les relacions entre els Estats Units i l'Iran.

Mohanad Elbalal Sudán, sin visos de paz tras un año de guerra

Devastat després d'un any de guerra, la pau sembla cada cop més inassolible al Sudan davant la intensitat dels combats, la divisió territorial en dos fronts i la determinació de les parts bel·ligerants a no donar treva a un país que s'ha convertit, segons l'ONU, en la pitjor, més complexa i cruel crisi del món. L'Exèrcit sudanès i el grup paramilitar Forces de Suport Ràpid (FAR) lliuren una cruenta guerra des del 15 d'abril del 2023 i tant l'Exèrcit com les FAR tenen prou capacitats per prolongar encara més aquest conflicte, responsable de la mort de gairebé 14.000 civils i del desplaçament de més de 8,5 milions de persones. Amb l'esclat de la guerra, el país ha quedat fracturat en dues zones: el nord, centre i est del Sudan, controlat per l'Exèrcit; i l'oest, el principal bastió de les FAR, que compten amb un ampli suport de tribus d'aquesta regió i d'altres actors com els Emirats Àrabs Units (EAU). Tot i això, el front més important es troba a la capital on les parts en conflicte han protagonitzat intensos combats per aconseguir ocupar aquesta àrea de màxim valor estratègic, però també simbòlic. Des de l'esclat del conflicte, les iniciatives de pau per al Sudan han proliferat, amb països àrabs i africans competint per guanyar visibilitat com a

mediadors. Però aquests esforços han fracassat estrepitosament davant de la disparitat d'interessos entre els diferents actors. Les últimes converses entre les dues faccions militars van tenir lloc al gener a Bahrain, on tampoc no es va aconseguir assolir un acord per àmplies diferències en dos aspectes clau: que les FAR abandonessin les àrees residencials i que l'Exèrcit apartés els antics líders del règim islamista de l'exdictador Omar al-Bashir, encara actius a les seves files.

François Godement The Hot Peace Between China and India

Les relacions entre la Xina i el Japó han estat descrites com una "pau freda", marcada per la tensió i el conflicte ocasional, que ha provocat un rebuig significatiu de la Xina a l'opinió pública japonesa i un enfortiment de l'aliança entre el Japó i els Estats Units. D'altra banda, els vincles econòmics entre els dos països segueixen sent forts. En canvi, les relacions entre la Xina i l'Índia han experimentat esclats de conflicte real, especialment a les regions de Ladakh, Sikkim i Arunachal Pradesh des del 2020. Malgrat això, el comerç bilateral entre la Xina i l'Índia continua creixent, tot i que amb un gran dèficit comercial per a l'Índia. L'Índia ha pres mesures per limitar la seva dependència de la Xina, especialment en infraestructures i societat, però les relacions comercials i d'inversió en general continuen sent importants. La resposta de l'Índia als reptes de la Xina ha implicat reduir la seva vulnerabilitat a la frontera mitjançant millores militars i logístiques. La postura diplomàtica de l'Índia reflecteix una estratègia d'"alineació múltiple", que busca el suport dels socis occidentals alhora que es manté obert a altres associacions, inclosa amb Rússia i potencialment amb la Xina. La relació amb França s'ha reforçat per interessos compartits per mantenir l'autonomia estratègica i l'equilibri. L'Índia també pretén exercir influència sobre el Sud Global mantenint la llibertat de maniobra en la seva política exterior. El reconeixement formal de l'administració Biden d'Arunachal Pradesh com a territori indi i l'oposició als moviments unilaterals de la Xina significa un suport internacional creixent a l'Índia en la seva confrontació amb la Xina. Aquest suport, combinat amb els esforços de l'Índia per diversificar les cadenes de subministrament i abordar les preocupacions compartides amb Europa pel que fa al poder militar de la Xina i al comportament internacional, indica una convergència creixent entre l'Índia i la Unió Europea. El repte de les relacions UE-Índia rau a traduir les avaluacions de risc compartides en oportunitats tangibles de cooperació.

Luis Esteban G. Manrique El dragón y el tigre en el gran premio del Sur Global

El text descriu la importància creixent de la Xina i l'Índia a l'escenari global, especialment en termes econòmics i comercials. La Xina, com a principal soci comercial de 120 països, importa anualment tres bilions de dòlars en mercaderies. Des que Deng Xiaoping va obrir l'economia xinesa el 1978, el país depèn cada vegada més del comerç exterior, amb una presència significativa als principals ports del món. La diversificació dels socis comercials de la Xina reflecteix la seva estratègia per mitigar riscos, especialment enmig de tensions geopolítiques i desastres naturals que podrien afectar les cadenes de subministrament. El

programa *Made in China 2025* busca l'autosuficiència en tecnologia, semiconductors, intel·ligència artificial i energies renovables. Per la seva banda, l'Índia emergeix com una potència econòmica, amb previsions de convertir-se en la tercera economia mundial al 2029. Modi, el primer ministre de l'Índia, ha liderat un període de creixement econòmic sostingut i ha destacat avenços en infraestructura, educació i tecnologia. L'Índia busca tenir un paper més destacat a l'escenari global, promovent la cooperació multilateral i l'expansió de les exportacions. L'autor també destaca el paper del Sud Global, que inclou països d'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia, en el panorama econòmic mundial. Aquests països, malgrat les seves diferències, comparteixen objectius de desenvolupament i industrialització. La Xina i l'Índia han augmentat la seva influència a la regió, invertint en infraestructura, tecnologia i sectors clau com l'energia i l'agricultura. A l'Amèrica Llatina i el Carib, la Xina ha superat els Estats Units com a principal soci comercial de diversos països, amb una inversió creixent en sectors com l'agricultura i la mineria. Alhora, les empreses llatinoamericanes estan expandint la seva presència a Àsia, especialment a l'Índia, aprofitant les oportunitats de creixement i col·laboració en sectors com la tecnologia i la ciberseguretat.

Stephen Kotkin The Five Futures of Russia

L'historiador Stephen Kotkin presenta en aquesta article una anàlisi exhaustiva de possibles trajectòries futures per a Rússia i esbossa cinc possibles escenaris. Primer, una Rússia com a França: aquest escenari dibuixa paral·lelismes entre Rússia i França, posant de manifest la agitació històrica i la inestabilitat en el camí de França cap a la democràcia. Suggereix que Rússia pot experimentar una evolució similar, tot i que amb reptes importants donades les seves diferències històriques i estructurals. Segon, una Rússia aïllada: aquest escenari preveu que Rússia segueixi el seu camí actual de nacionalisme autoritari, potencialment liderat per un successor de Putin que mantindria els sentiments antioccidentals alhora que admetria haver de fer front a reptes interns i en culparia Putin. Tercer, Rússia com a vassall: aquest escenari explora la creixent dependència de Rússia de la Xina, que pot conduir a una situació en què Rússia esdevindria cada cop més subordinada a la Xina econòmicament i estratègicament. Quart, una Rússia com a Corea del Nord en un escenari en el que Rússia esdevingui encara repressiva internament, aïllada internacionalment i molt dependent de la Xina, semblant a Corea del Nord. Finalment, una Rússia immersa en el caos: aquest escenari considera la possibilitat d'un caos intern i d'inestabilitat a Rússia, que condueixin a possibles ruptures en la governança, la integritat territorial i l'ordre social. Suggereix que, tot i que Rússia no es pot dissoldre com la Unió Soviètica, podria experimentar una gran agitació i una desintegració regional. Paral·lelament, l'autor posa l'accent en la complexitat de la relació de Rússia amb Occident, destacant les limitacions de la influència occidental en la configuració de la trajectòria històrica de Rússia. Argumenta que és necessari un enfocament matisat que equilibri la pressió sobre Rússia amb incentius per a reduir les tensions, alhora que reconeix la necessitat de reflexió per part occidental i d'ajustaments polítics. Finalment, analitza les implicacions més àmplies de les decisions de política exterior dels EUA i suggereix una reavaluació de les prioritats nord-americanes, especialment en termes d'obertura econòmica, educació i mobilitat social. Advoca per polítiques destinades a revitalitzar la

infraestructura domèstica, fomentar oportunitats econòmiques i restaurar el paper de lideratge global dels Estats Units.

Marlène Laruelle Dés-occidentaliser le monde: la doctrine Karaganov

Per contrarestar Occident, l'arquitecte intel·lectual de la línia dura del Kremlin té un concepte, el de la "Majoria Mundial". En un informe de 55 pàgines, Sergei Karaganov exposa punt per punt la seva estratègia per articular les escales, armar el Sud global i assegurar l'hegemonia russa al planeta. L'analista subratlla que des de la invasió militar d'Ucraïna i el desacoblament massiu d'Occident, Rússia s'ha reorientat cap al Sud Global, la qual cosa li permet tant eludir l'aïllament occidental com les sancions que l'acompanyen, però també continuar amb les seves polítiques de diversificació ideològica. El Sud Global s'ha convertit, de fet, en l'objecte de tota l'atenció de la política exterior russa i el nou teatre de competència ideològica amb Occident, amb accents que recorden els anys de la Guerra Freda quan els Estats Units i la Unió Soviètica s'enfrontaven, altres per poder a Amèrica Llatina i Àfrica. Si aquest punt d'inflexió no té precedents des del 2022, tampoc no és nou: a la dècada de 1990, Yevgeny Primakov, primer ministre i ministre d'Afers Exteriors sota Boris Eltsin, havia teoritzat la idea d'una Rússia postsoviètica centrada en l'associació amb la Xina i Índia i refusant la dominació occidental de l'escena internacional. El text analitzat a l'article és un document fonamental d'aquest gir cap al món no occidental. Va ser escrit per un col·lectiu d'experts russos el 2023 liderats per Sergei Karaganov, un dels arquitectes intel·lectuals de la política exterior russa, director del molt influent Consell de Política Exterior i de Defensa que representa els "falcons" dins el règim rus. Aquest text és un sofisticat treball de reflexió i acció per implementar el que ara Moscou anomena Majoria Mundial, un terme que li permet retornar Occident al seu estatus de minoria demogràfica i cultural del planeta. Permet copsar les claus russes de la lectura de l'escena internacional: decadència geopolítica, econòmica i moral d'Occident, oposició entre els "milionaris daurats" i la "majoria global", constitució d'un món multipolar en el qual Rússia juga el paper de pol civilitzador que lidera els altres en la resistència al neoimperialisme occidental, i l'estratègia de conquerir "els cors i les ments" d'aquesta majoria global per transformar un món no occidental en un món antioccidental. En aquets context, Rússia juga un paper clau en els processos de "desoccidentalització" del món: encara que pot ser una potència menor en certs aspectes -contribució a l'economia mundial, demografia- segueix sent central en la formulació d'un món postoccidental —i postliberal— i l'establiment de polítiques de diplomàcia i influència pública que acceleren la recomposició de l'ordre internacional en desavantatge d'Occident.

Samuel Charap & Sergey Radchenko The Talks That Could Have Ended the War in Ukraine

A finals de març de 2022, una sèrie de reunions presencials a Bielorússia i Turquia i converses virtuals per videoconferència van portar a l'anomenat Comunicat d'Istanbul, que descrivia un marc per a un acord. Aleshores, els negociadors ucraïnesos i russos van

començar a treballar en el text d'un tractat, fent progressos substancials cap a un acord. Però al maig, les converses es van interrompre. La guerra va continuar i des de llavors ha costat desenes de milers de vides a ambdós bàndols. Què va passar? Com de prop estaven les parts d'acabar la guerra? I per què mai van tancar un acord? Per aclarir aquest episodi de la guerra sovint passat per alt però crític, els autors han examinat els esborranys d'acords intercanviats entre les dues parts, alguns detalls dels quals no s'han informat anteriorment. També han realitzat entrevistes amb diversos participants a les converses, així com amb funcionaris en governs occidentals clau, als quals han concedit l'anonimat per tractar qüestions sensibles. I han revisat nombroses entrevistes d'aquell moment i més recents amb declaracions d'oficials ucraïnesos i russos en funcions en el moment de les converses. Finalment, han analitzat la cronologia dels esdeveniments des de l'inici de la invasió fins a finals de maig, quan es van trencar les converses. Quan s'han ajuntat totes aquestes peces, el que han descobert els autors és sorprenent i podria tenir implicacions importants per als futurs esforços diplomàtics per posar fi a la guerra. Alguns observadors i funcionaris han afirmat que hi havia un acord sobre la taula que hauria posat fi a la guerra, però que els ucraïnesos se'n van allunyar a causa d'una combinació de pressió dels seus patrons occidentals i les expectatives de Kíev sobre la debilitat militar russa. Altres han rebutjat la importància de les converses per complet, al·legant que les parts només estaven tractant de guanyar temps per a reposicionar-se al camp de batalla o que els esborranys d'acords no eren seriosos. Tot i que aquestes interpretacions contenen nuclis de veritat, enfosquen més del que il·luminen. Els autors afirmen que enmig de l'agressió sense precedents de Moscou, els russos i els ucraïnesos gairebé van tancar un acord que hauria posat fi a la guerra i hagués dotat a Ucraïna de garanties de seguretat multilaterals, obrint el camí cap a la seva neutralitat permanent i, més endavant, la seva adhesió a la UE. No obstant això, un acord definitiu va resultar difícil de trobar per diverses raons. Els socis occidentals de Kíev es van mostrar reticents a ser atrets a una negociació amb Rússia, especialment una que els hauria creat nous compromisos per garantir la seguretat d'Ucraïna. L'estat d'ànim públic a Ucraïna es va endurir amb el descobriment de les atrocitats russes a Irpin i Bucha. I amb el fracàs de l'encerclament de Kíev per part de Rússia, el president Volodymyr Zelensky va tenir més confiança que, amb el suficient suport occidental, podria guanyar la guerra al camp de batalla. Finalment, tot i que l'intent de les parts per resoldre disputes de llarga data sobre l'arquitectura de seguretat oferia la perspectiva d'una resolució duradora de la guerra i d'una estabilitat regional duradora, van apuntar massa alt, massa aviat. Avui, quan les perspectives de negociacions semblen tènues i les relacions entre les parts són gairebé inexistents, la història de les converses de primavera de 2022 pot semblar tenir poques implicacions vistes les circumstàncies actuals. Però Putin i Zelensky van sorprendre tothom amb la seva voluntat de considerar concessions de gran abast per posar fi a la guerra. Podrien sorprendre a tothom de nou en el futur.

Catalunya, Espanya, Europa

Andreu Domingo La immigració internacional i la diversificació de Catalunya

Amb la globalització econòmica, les migracions internacionals han augmentat, accelerat i diversificat a tot el món. A Catalunya, aquest fenomen no només és present sinó que és notable, amb més de 2,8 milions d'arribades des de l'estranger entre el 2000 i el 2022, permetent un augment de la població de 6 a 8 milions d'habitants el 2023. L'autor afirma que aquesta immigració massiva es converteix en un factor clau en l'evolució poblacional, ja que segueix el ritme del cicle econòmic. El creixement de la població nascuda a l'estranger ha passat del 2% al principi del segle al 22,4% el 2023. Aquesta diversitat en termes d'origen, motivació, perfil sociodemogràfic i distribució territorial ha canviat la composició de la població catalana, afectant les relacions intergeneracionals i l'estratificació social. Les migracions internacionals s'han donat en dues onades principals durant aquest segle, en resposta al cicle econòmic. La primera va ocórrer entre el 2000 i el 2007, durant un període de bonança econòmica. La segona onada, des de 2014 fins ara, ha estat més influenciada per factors d'expulsió dels països d'origen, com ara la diàspora veneçolana o l'emigració argentina i colombiana a causa de mesures neoliberals. Encara que la majoria dels immigrants provenen de Llatinoamèrica, la població nascuda a l'estranger a Catalunya és extremadament diversa, amb representació de gairebé tots els països del món. A més, la població nascuda a l'estranger té nivells educatius superiors a la mitjana autòctona. Els corrents migratoris han canviat la composició de la població catalana, amb un augment significatiu de la població nascuda a l'estranger. Aquest canvi demogràfic també ha afectat les dinàmiques socials i econòmiques, provocant una segregació residencial i laboral, així com un canvi en els discursos sobre la cohesió social i la mobilitat social ascendent. Finalment, l'autor conclou que no és la creixent heterogeneïtat de la població sinó la polarització econòmica i política la que està posant a prova la nostra societat, amb el discurs de la "lepenització dels esperits" que està guanyant terreny, la qual cosa pot acabar accelerant la minorització dels catalans al seu propi territori.

Editorial CTXT Preparémonos para la paz, mejor

L'editorial de la revista CTXT analitza de manera crítica la situació geopolítica a Europa dos anys després de la invasió russa d'Ucraïna. Destaca la manca d'avenços diplomàtics significatius i la persistència d'un enfocament militarista a les polítiques de defensa occidentals. S'esmenta que, malgrat els advertiments sobre la ineficàcia de l'enviament d'armes a Ucraïna, aquesta estratègia ha estat l'opció preferida per Occident, encara que sense aconseguir revertir l'hegemonia russa sobre el terreny. Critica l'impacte negatiu de les sancions econòmiques a Europa, que han enfortit Rússia i han debilitat l'economia europea, especialment a països com Alemanya. Assenyala la influència dels Estats Units a la política exterior europea, així com la manca d'una política de defensa comuna a la Unió Europea. L'article també aborda el paper dels mitjans de comunicació en la promoció d'un enfocament militarista, destacant l'entusiasme d'alguns diaris davant propostes d'intensificació de la compra conjunta d'armes entre els països membres de la UE. Pondera negativament la despesa excessiva en el sector militar, que beneficia empreses d'armes i construcció, i suggereix que la proposta d'una política militar independent de l'OTAN per part de la Comissió Europea no té sentit. L'editorial advoca per un enfocament més centrat en la diplomàcia i la resolució de conflictes, en comptes de l'escalada militar. Insta Espanya

i la UE a assumir un paper més actiu en la recerca de solucions pacífiques i recuperar la figura de la jurisdicció universal en la persecució de dictadors i genocides.

Cesáreo Rodríguez-Aguilera de Prat EU enlargement: What does the future hold?

El dilema entre “ampliació o aprofundiment” en el procés d’integració europea ha estat un tema recurrent al llarg dels anys. El Regne Unit afavoria l’ampliació del mercat únic per maximitzar els intercanvis econòmics i dificultar la federalització política de la Unió Europea, mentre que França advocava per una integració política supranacional per enfortir les bases de la unió. Tanmateix, l’autor argumenta que tant l’ampliació com l’aprofundiment són necessàries per a la integració europea, ja que cadascuna hi aporta elements importants. Al llarg de les successives ampliacions, s’han dut a terme negociacions per ajustar les regles de votació i la ponderació del pes dels països a les institucions de la UE. L’ampliació de la UE entre el 2004 i el 2007 va ser una fita important, però també va mostrar deficiències, com la manca de preparació tant de la UE com dels països que es van unir. Tot i que va contribuir a “europeïtzar” aquests països segons els estàndards occidentals, també va revelar desafiaments en termes d’institucions disfuncionals i dificultats en la transició econòmica i social. Actualment, hi ha deu països aspirants a unir-se a la UE, amb una varietat de situacions i desafiaments. L’actitud de la UE cap als Balcans occidentals ha estat reticent, cosa que ha provocat malestar i distanciament. Cal abordar aquestes candidatures de manera estratègica, prioritzant aquells països que estiguin més ben posicionats per complir els criteris de la UE. No obstant això, hi ha riscos significatius associats amb les ampliacions futures, inclosos els problemes territorials no resolts i els Estats internament contestats. La UE ha d’evitar repetir els errors del passat i adoptar una estratègia més esglaonada i progressiva per a les futures ampliacions, juntament amb reformes institucionals i financeres. Per consegüent, és crucial assolir un consens polític sòlid entre les principals forces europeïstes per dur a terme aquestes reformes i noves ampliacions. Això requerirà utilitzar clàusules passarel·la per esquivar la unanimitat en alguns casos i recórrer a cooperacions reforçades. A més, és fonamental mantenir informada l’opinió pública per abordar l’euroescepticisme i garantir el suport públic a les futures ampliacions.

Mario Draghi Un changement radical est nécessaire

L’article recull la conferència que va pronunciar Mario Draghi a Brussel·les el 16 d’abril amb motiu de la trobada d’alt nivell sobre el pilar europeu de drets socials. L’antic director del Banc Central Europeu hi presenta una anàlisi detallada sobre la qüestió de la competitivitat a Europa, destacant els reptes i llacunes actuals, així com propostes de reforma per reforçar la posició de la Unió Europea en l’escena internacional. Pel que fa a l’anàlisi de la competitivitat a Europa, Draghi subratlla que la competitivitat és un tema de debat a Europa des de fa molt de temps. Esmenta la crítica de Paul Krugman que l’enfocament excessiu en la competitivitat és un error, subratllant que el creixement a llarg termini depèn d’augmentar la productivitat en lloc de millorar la posició relativa en

comparació amb altres. Crítica l'enfocament europeu després de la crisi del deute sobirà, centrat en la reducció dels costos salarials i la política fiscal procíclica, i en destaca els efectes negatius sobre la demanda interna i el model social europeu. Draghi també apunta els errors i les mancances d'Europa, i afirma que el principal problema és que Europa s'ha orientat malament centrant-se en la competitivitat interna més que en la competitivitat externa. Critica la manca de visió a llarg termini i la negligència dels reptes globals, destacant les polítiques agressives de països com la Xina i els Estats Units per reforçar la seva pròpia competitivitat a costa d'Europa. Pel que fa a les propostes de reforma, Draghi proposa una sèrie de mesures per reforçar la competitivitat de la Unió Europea. Destaca la necessitat d'invertir més en noves tecnologies, protegir les indústries tradicionals i assegurar les cadenes de subministrament crítiques. També proposa accions per promoure economies d'escala, garantir la provisió de béns públics i garantir el subministrament de recursos essencials. Finalment, demana una reforma institucional i política més àmplia que permeti a la Unió Europea respondre eficaçment als reptes actuals.

Joanne Krus & Gemma Bird Frontex: a public agency incapable of accountability

Les autores analitzen les conseqüències del naufragi que va tenir prop de Pylos a Grècia, on van morir més de 600 persones, i que va provocar un intensa polèmica sobre Frontex, l'agència de seguretat fronterera de la UE. Després de la tragèdia, una investigació de l'ombudsman de la UE va criticar Frontex pel seu paper passiu en les operacions de cerca i rescat, posant de manifest el seu fracàs en defensar de manera eficaç els valors de la UE. Després del naufragi, Frontex va dur a terme la seva pròpia investigació, i va revelar que les autoritats gregues no s'havien esforçat massa en el rescat i que la seva resposta va ser tardana. No obstant això, l'eficàcia de l'agència a l'hora d'informar internament de les violacions dels drets humans va ser qüestionada. Per la seva banda, l'ONG I Have Rights va obtenir informes d'incidents greus (SIR) de Frontex, que revelaven incidents amb persones que intentaven arribar a Grècia i casos de devolució en calent. No obstant això, molts informes no van poder determinar de manera concloent les violacions dels drets humans, citant la manca de cooperació de les autoritats gregues. Malgrat l'afirmació de Frontex que assevera controlar les fronteres europees de manera eficaç, la majoria dels SIR de l'Oficina de Drets Fonamentals no tenen proves que ho avalen, la cosa indica un incompliment del mandat de l'oficina. Les autores destaquen el fracàs de Frontex per respondre adequadament als informes de violacions dels drets humans, tal com assenyala un informe de la Comissió de Llibertats Civils, Justícia i Afers Interniors del Parlament Europeu.

Daniel Trilling The EU's new migration pact is intended to neutralise the far right – it risks empowering it

El Pacte sobre asil i migració recentment aprovat per la UE enmig d'una forta tensió política generada pels partits populistes de dretes reflecteix una continuïtat de la tendència cap a la dissuasió en el tractament de les qüestions migratòries, tot i haver estat presentat com una victòria dels valors de compromís i moderació característics de la Unió i incloure

aspectes positius, com ara les propostes d'ampliar les rutes legals i segures per als sol·licitants d'asil. Això no obstant, la lectura del text revela fins a quin punt el centre polític d'Europa s'ha desplaçat cap a la dreta en matèria de migració, la cosa podria potenciar encara més les ideologies radicals de dretes que pretén contrarestar en la mesura que l'articulat recull bona part del relat de la dreta radical sobre migracions. El pacte introdueix mesures per millorar el control i la vigilància dels immigrants irregulars, agilitzar els processos de demanda d'asil i facilitar la devolució als països d'origen dels sol·licitants d'asil que no compleixin els requisits. També inclou mesures de solidaritat per establir normes bàsiques d'acolliment a tota la UE i facilitar la reubicació dels sol·licitants d'asil durant els períodes de pic de crisis migratòries. La lògica subjacent del pacte dona per fet que l'enduriment de les mesures comportarà més control i més dissuasió, sense tenir en compte que molts migrants són empesos per la desesperació i no tenen altres alternatives segures i legals. El text també incideix en el fet que el problema no rau tant en la manca de normes d'asil, sinó en la incapacitat d'aplicar-les de manera uniforme.

Natasha Lindstaedt Georgia sliding towards autocracy

L'autora analitza l'intent d'aprovació d'un polèmic projecte de llei sobre "agents estrangers" a Geòrgia, destacant les implicacions per a la societat civil i els mitjans de comunicació que reben finançament de l'estranger. El projecte de llei requeriria que aquestes organitzacions es registressin com a "sota influència estrangera", sotmetent-les a multes, vigilància i possibles penes d'empresonament. Tot i que el projecte de llei es va retirar inicialment a causa de protestes multitudinàries, ha ressorgit un any després, provocant noves manifestacions. Aquest moviment per restringir les ONG a Geòrgia reflecteix una tendència més àmplia observada en països amb tendències autocràtiques amb l'objectiu de debilitar les forces democràtiques. Tot i que no està clar si Rússia està directament implicada, el Kremlin és conegut per desmantellar la societat civil i soscavar les ONG, ja que el president rus considera les ONG finançades per l'estranger com una amenaça per al seu poder. L'article aprofundeix en la implementació per part de Rússia de lleis similars, a partir del 2011, que exigeixen que les ONG que reben finançament estranger s'autodeclarin com a "agents estrangers". Aquestes lleis es van intensificar el 2014, atorgant al ministeri de justícia la facultat de registrar grups com a agents estrangers sense el seu consentiment. L'èxit de Rússia en reduir les ONG ha influït en altres països, com Hongria i Kirguizistan, per tal de promulgar una legislació similar. L'impacte d'aquestes lleis ara s'estén a països com la Xina, l'Índia i Etiòpia, on les ONG de drets humans s'enfronten a restriccions cada vegada més importants. A Geòrgia, la reconsideració per part del govern de la llei d'agents estrangers reflecteix la influència de Rússia sobre els països postsoviètics. Bidzina Ivanishvili, expresident de Geòrgia i líder de facto, s'ha alineat amb Rússia, apuntant a les ONG i als mitjans de comunicació per difondre presumptament valors no georgians. L'erosió de la democràcia a Geòrgia amenaça no només els drets humans, sinó també el futur del país i les seves aspiracions d'unir-se a la Unió Europea. Les protestes contra la llei d'agents estrangers reflecteixen una preocupació més àmplia sobre els vincles de Geòrgia amb Rússia. A mesura que la influència russa creix, les tàctiques autoritàries, inclosos els atacs a les ONG, es normalitzen, i representen una amenaça important per a la democràcia.

Democràcia, diversitat i cultura

Frédéric Lordon La fin de l'innocence

L'autor destaca diversos punts crucials. En primer lloc, subratlla la importància dels moments de veritat, exemplificat per la cita "El peix es podreix del cap". Aquesta metàfora és doble: designa tant els líders com la manera de pensar dominant. El col·lapse dels estàndards de pensament s'atribueix a l'estúpidesa egoista més que a la simple ignorància. Els interessos materials configuren les maneres de pensar, especialment en el context de la solidaritat occidental amb Israel, vista com una figura de dominació en la innocència. Tot seguit l'autor explora la idea d'innocència amb més profunditat, destacant la fantasia del dominant de poder exercir el poder sense estar contaminat pel mal. Israel es presenta com a complint aquesta fantasia en basar-se en la innocència ontològica després de l'Holocaust. Tanmateix, aquesta noció d'innocència és contestada, perquè la condició de víctima no garanteix la innocència eterna. La burgesia occidental està fascinada per aquesta imatge d'Israel i busca lliurar-se al domini mantenint una innocència semblant. El text també explora els mecanismes de la negació, il·lustrats especialment per l'ús del terme "terrorisme" com a escut de la innocència burgesa i occidental. Aquesta negació ens permet evitar enfrontar-nos a la nostra pròpia violència i refugiar-nos en la innocència. També subratlla la davallada del debat públic, en particular pel procés de feixització. Finalment, l'autor aborda la situació a Gaza, destacant la desolació moral que se'n deriva. Evoca la responsabilitat col·lectiva d'Occident en aquesta tragèdia, destacant la importància de la responsabilitat simbòlica. Conclou evocant la possibilitat d'una decadència d'Occident, amb Gaza com a un potencial punt d'inflexió en la història.

Eunice Goes Social democracy: its history and its future

En aquesta entrevista, Eunice Goes parla del seu llibre *Social Democracy* (Agenda Publishing, 2024) on explora la trajectòria de la socialdemocràcia al llarg del temps, destacant la seva relació en evolució amb la política electoral, els sistemes econòmics i els reptes de la societat. Goes subratlla l'adaptació de la socialdemocràcia a les realitats del poder polític i les complexitats d'implementar els ideals socialistes en un món canviant. Goes explica com la socialdemocràcia va passar de visions teòriques del socialisme a enfocaments pragmàtics centrats en la política electoral. Els partits socialdemòcrates van haver d'ajustar les seves estratègies per guanyar les eleccions i apel·lar a un electorat més ampli més enllà de la classe obrera tradicional. Els partits socialdemòcrates es van enfrontar a l'hostilitat de les institucions existents i van haver superar reptes com ara el biaix mediàtic i les barreres legals. Malgrat aquests obstacles, van continuar adaptant-se i implicant-se en la lluita política al llarg de la història. Goes defensa una renovació de la socialdemocràcia arrelada en la democràcia econòmica, un compromís democràtic més profund i un enfocament a abordar la desigualtat i la inseguretat. Veu potencial de col·laboració amb altres forces progressistes i subratlla la importància de la societat civil, especialment els sindicats, per revitalitzar els partits socialdemòcrates. L'autora argumenta que la socialdemocràcia s'enfronta al repte d'operar en un món globalitzat, on qüestions

com el canvi climàtic i el poder corporatiu requereixen una governança a diversos nivells. Goes veu potencial per a la socialdemocràcia per defensar solucions globals i reformes dins d'institucions com la Unió Europea, especialment a través dels esforços d'una nova generació de líders compromesos amb la reforma del capitalisme i abordar qüestions urgents.

Economia, benestar i igualtat

Michael Galant & Aude Darnal Who's Afraid of the Global South?

Els autors analitzen l'auge del sud global com a força important en l'àmbit internacional, marcat per l'ascens econòmic de la Xina, l'aparició del bloc BRICS+ i el ressorgiment de governs d'esquerres a Amèrica Llatina. Contrasten aquesta tendència amb el domini històric d'Occident, especialment dels Estats Units, i examinen les reaccions de Washington davant d'aquest canvi. L'article s'endinsa en els orígens de la identitat col·lectiva del sud global i el seu intent de desafiar l'ordre econòmic global desigual mitjançant iniciatives com el Nou ordre econòmic internacional (NIEO). El NIEO, proposat per nacions antigament colonitzades a la dècada de 1970, tenia com a objectiu abordar les desigualtats sistèmiques en l'economia global i advocava per la sobirania, l'equitat i la cooperació internacional. Malgrat l'impuls inicial, el poder del moviment del Tercer Món va minvar a causa de la dinàmica de la Guerra Freda, els conflictes geopolítics i les pressions econòmiques. Les dècades posteriors van veure l'atrinxerament de les polítiques neoliberals, el poder creixent de les empreses i la desigualtat global. Tanmateix, el text destaca els esforços en curs dels països del sud per desafiar l' statu quo, com ara la defensa de la reforma de la propietat intel·lectual, els canvis en la política fiscal global, la cancel·lació del deute i la democratització de les institucions internacionals. Subratllen els beneficis potencials d'un sistema econòmic internacional més equitatiu tant per al sud global com per al nord global, posant èmfasi en la prosperitat compartida i la cooperació per abordar reptes comuns com el canvi climàtic. En definitiva, els autors proposen una reavaluació de les demandes i aspiracions del sud global, argumentant que acceptar la seva creixent influència presenta una oportunitat per construir un món més just, pròsper i pacífic per a tothom.

David Miliband It's Time for the World Bank to Break With Tradition

En aquest article l'autor destaca el paper crític del Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional (FMI) per fer front a la pobresa extrema, especialment als països fràgils i afectats per conflictes. Tot i que aquestes institucions solen centrar-se en aspectes tècnics i tecnocràtics de les finances internacionals, les seves decisions afecten profundament la vida de les persones més pobres del món. Malgrat els avenços significatius en la reducció de la pobresa extrema a nivell mundial des de la dècada de 1990, nacions fràgils i afectades per conflictes com la República Democràtica del Congo i Myanmar han experimentat un augment de la pobresa extrema. L'any 2030, es preveu que aquests països concentraran

gairebé el 60% de la pobresa extrema del món, situació que es veurà agreujada pels conflictes, el canvi climàtic i els xocs econòmics. L'autor reivindica un enfocament renovat del Banc Mundial per abordar la pobresa extrema, posant èmfasi en la necessitat d'innovació i flexibilitat. Si bé els marcs de desenvolupament tradicionals han tingut èxit en estats estables, els països afectats per crisis recurrents no tenen agendes polítiques ben desenvolupades i requereixen un enfocament a mida. Reconeixent aquesta necessitat, el full de ruta de l'evolució del Banc Mundial té com a objectiu abordar la fragilitat, el conflicte i el canvi climàtic per eradicar la pobresa de manera sostenible. Tanmateix, Miliband afirma que calen plans concrets per traduir aquesta visió en acció. Per millorar el seu impacte, el Banc Mundial hauria d'ampliar les associacions amb ONG per millorar l'accés a les comunitats que ho necessiten, especialment en entorns de crisi on l'abast del govern pot ser limitat. Exemples com l'associació entre l'International Rescue Committee (IRC) i Gavi, l'organització mundial que busca millorar l'accés a les vacunes, demostren l'eficàcia a l'hora de realitzar intervencions que salven vides. L'autor també advoca per un nou model per a l'Associació Internacional de Desenvolupament (IDA), posant èmfasi en la capacitat de resposta al risc i la vulnerabilitat dels països. Considera que un augment del finançament, que pot triplicar la mida de l'IDA l'any 2030, és essencial per donar suport al desenvolupament sostenible als països més pobres del món.

Leire Rincón Reflexions sobre l'experimentació de la Renda Bàsica Universal

Fa ja dècades que s'experimenta amb la idea de la renda bàsica universal i l'interès per provar científicament els efectes d'una renda bàsica universal segueix present, fins i tot augmentant. Des de Namíbia, Finlàndia, l'Índia fins a Canadà o els Estats Units, diversos països, regions, estats i fins i tot municipis tenen interès en experimentar amb la renda bàsica. L'autora es planteja fins a quin punt són útils aquests experiments, ja que tota experimentació té un objectiu científic, i això no és una qüestió menor. Cada vegada més, els països es basen en el que es coneix com a presa de decisions basada en evidències. Fins a quin punt això és necessari, i per què, en el cas d'una renda bàsica universal? Una primera qüestió és què podem realment aprendre d'un experiment de renda bàsica universal. Què podem provar i fins a quin punt ens podem apropar a la idea de la renda bàsica universal. Un primer argument contra aquests experiments és la impossibilitat pràctica de provar la renda bàsica universal, ja que, per ser universal, no permet tenir un grup de control, que és fonamental en els experiments. Per tant, el que és important és dissenyar experiments que posin a prova aspectes que encara no coneixem. Si ja disposem de molta evidència que indica que rebre transferències incondicionals millora la salut mental i redueix la taxa de pobresa, potser seria més eficaç dissenyar experiments que expliquin aspectes que encara no estan clars. Una altra qüestió és si, fins i tot havent dissenyat un bon experiment, mesurant noves qüestions de les quals no en tenim coneixement previ i obtenint resultats fiables, això tindria algun impacte en les polítiques públiques o el suport per aquesta nova política pública. Molta de l'evidència científica que tenim en aquest sentit ens indica que no hem de ser massa optimistes al respecte. L'autora argumenta que les seves reflexions no son una crida a deixar d'experimentar amb la renda bàsica universal, sinó que pretenen ser una crida a la bona experimentació, que vagi

acompanyada d'una cultura científica més ampla, d'una voluntat de fer polítiques públiques informades per l'evidència científica. Es tracta de promoure la bona experimentació, aquella que realment omplirà un buit; en el cas de la renda bàsica, cal superar l'esforç per mesurar resultats satisfactoris (com són, per exemple, els que ens diran què millorarà el benestar i reduirà la pobresa), i enfocar-nos en donar respostes a qüestions importants, com la seva implementació. Cal dissenyar experiments que ens ajudin a entendre aspectes de la renda bàsica universal que encara no coneixem i que són realment importants, i no solament aquells que ajudaran a fer una bona publicitat d'aquesta idea.

Sostenibilitat i canvi climàtic

Laurence Tubiana A fairer future for farmers is a greener future for Europe

En aquest article l'autora analitza els reptes als quals s'enfronten els agricultors europeus i posa l'accent en la necessitat d'un sistema agrícola just i sostenible. Destaca diversos problemes que contribueixen a la difícil situació dels agricultors, com ara l'augment dels costos de producció, la competència deslleial i els efectes adversos del canvi climàtic. Argumenta que el sistema agrícola actual afavoreix les grans empreses i corporacions en detriment de les explotacions familiars, provocant la desaparició de petits agricultors i comunitats rurals. A més, assenyala la distribució desigual de les subvencions agrícoles de la UE, amb una part important destinada a granges grans mentre que moltes explotacions més petites lluiten per sobreviure. Aquest desequilibri perpetua un cicle de preus baixos, deute elevat i pràctiques insostenibles entre els agricultors. L'autora també subratlla la importància d'abordar el canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat a l'agricultura. Els agricultors es presenten com a parts interessades clau per mitigar aquestes crisis, donada la seva vulnerabilitat als esdeveniments meteorològics extrems i el seu paper en la preservació de sòls i ecosistemes sans. A més, critica els responsables polítics per revocar les regulacions ambientals i no abordar les causes arrels de les protestes dels agricultors. En canvi, advoca per reformes que promoguin preus justos, distribució equitativa de subvencions i suport a pràctiques agrícoles sostenibles. També demana estàndards ambientals més estrictes per als productes importats i una preferència pels aliments sostenibles produïts localment en la compra pública. Finalment, posa l'accent en la necessitat d'un diàleg inclusiu que inclogui diverses parts interessades, inclosos petits agricultors, treballadors agrícoles, consumidors i activistes pel clima, per trobar solucions a la crisi agrícola. Conclou que sense abordar els problemes subjacents als quals s'enfronten els agricultors, no hi pot haver una transició exitosa cap a un sector agrícola verd i sostenible.

Linda Kalcher & Neil Makaroff Time for a European industrial strategy

El Pacte Verd de la Unió Europea ha estat fonamental per iniciar reformes importants a tota la unió, amb l'objectiu d'aconseguir una transició cap a les emissions netes de gasos

d'efecte hivernacle "zero" per al 2050. No obstant això, malgrat els progressos, la UE ara s'enfronta a reptes per mantenir la seva posició com a líder en donant suport a la indústria verda i la innovació, amb els Estats Units i la Xina superant-la en determinades àrees. La següent fase del Pacte requereix una millora en l'ambició i l'abast. Un informe de *Strategic Perspectives* suggereix que marcar un objectiu de reducció d'emissions del 90% per al 2040 podria servir com una opció estratègica per modernitzar la indústria europea, millorar la seguretat energètica i restaurar la competitivitat. Per aconseguir-ho, la UE necessita una nova estratègia industrial centrada en impulsar la prosperitat, crear llocs de treball i donar suport a la indústria en la descarbonització. Actualment, la Xina domina la cadena de subministrament de tecnologies de zero carboni, mentre que els EUA lideren la innovació de zero carboni. Sense les seves pròpies cadenes de valor netes zero, Europa corre el risc de dependre de la tecnologia importada i de perdre oportunitats d'ocupació. Una estratègia industrial europea holística, recolzada per un compromís polític i un finançament adequat, podria crear entre 1,6 i 2,1 milions de llocs de treball verds addicionals a la UE l'any 2040. Invertir en els sectors de fabricació avançada d'Europa, com ara la modernització de l'acer i la tecnologia neta com els electròlitzadors per a la producció d'hidrogen verd, podria generar més de 233.000 milions d'euros en valor afegit addicional per al 2040. Electrificar l'economia, augmentar les energies renovables i millorar l'eficiència energètica podria reduir significativament importacions de combustibles fòssils i protegir les empreses i les llars de les fluctuacions dels preus. La UE ha d'abandonar la dependència de les importacions cares i invertir en la producció nacional per mantenir la competitivitat, assegurar les fonts d'energia nacionals i donar suport a les regions amb risc de quedar-se enrere. La reunió especial del Consell Europeu d'aquesta setmana ofereix l'oportunitat d'esbossar una estratègia industrial atrevida que pugui mantenir Europa competitiva, crear llocs de treball i garantir la seguretat energètica.

Alex Sen Gupta et al. The heat is on: what we know about why ocean temperatures keep smashing records

Els autors ressenyen l'augment sense precedents de les temperatures de l'oceà durant l'últim any, superant qualsevol nivell registrat en els darrers 150 anys i probablement superant les temperatures observades en els darrers 100.000 anys segons les observacions indirectes. Aquest augment s'atribueix a l'escalfament global induït per l'home, amb els darrers rècords de temperatura oceànica els anys 2015 i 2016. El recent augment de la temperatura de l'oceà, especialment notable des de l'abril de l'any anterior, ha despertat preocupacions. Tot i que l'escalfament global s'identifica com la causa principal, els investigadors estan investigant factors addicionals El Niño, les reduccions de les emissions de sofre del transport marítim i altres oscil·lacions naturals com el dipol de l'oceà Índic i l'oscil·lació de l'Atlàntic Nord. Les conseqüències d'aquest escalfament oceànic són importants, donant lloc a grans onades de calor marines que amenacen els ecosistemes marins i la biodiversitat. S'observen els resultats de la mort o migració massiva d'espècies marines, esdeveniments de blanqueig de coralls, interrupcions de la pesca i pèrdues econòmiques en indústries que depenen dels recursos marins. Els esforços per mitigar aquests impactes inclouen mesures de conservació i estratègies adaptatives a les regions afectades. Tot i que hi pot haver fluctuacions temporals a causa de fenòmens naturals com

La Niña, s'espera que la tendència general de l'escalfament dels oceans continuï a causa de les emissions de gasos d'efecte hivernacle en curs. Els autors adverteixen de la urgència d'abordar el canvi climàtic per evitar nous pics de la temperatura dels oceans i mitigar els seus efectes perjudicials sobre la vida marina i els mitjans de vida humans.

Innovació, ciència i tecnologia

Gian Volpicelli & Giovanna Coi Will American AI kill European culture?

Els autors assenyalen els esforços creixents a Europa per desenvolupar *chatbots* d'intel·ligència artificial (IA) en idiomes locals com a resposta al domini de les tecnologies fabricades als Estats Units. Els països europeus, reconeixent les possibles implicacions econòmiques, culturals i lingüístiques de dependre dels sistemes d'IA nord-americans, han llançat nombroses iniciatives per crear *chatbots* amb coneixements d'idiomes europeus. El desenvolupament d'aquests *chatbots* es basa en una tecnologia avançada d'IA, especialment els "models de llenguatge extens" (LLM), que permeten converses semblants a les persones. Amb la Unió Europea que compta amb 24 idiomes oficials, l'objectiu és garantir que la tecnologia d'IA s'alinea amb els matisos culturals europeus i la diversitat lingüística. Els governs europeus estan preocupats pel ràpid avenç de la tecnologia d'IA dels Estats Units, i temen que es repeteixi el domini que les empreses americanes van aconseguir en onades tecnològiques anteriors. Per contrarestar-ho, els països europeus estan duent a terme diverses iniciatives, com ara investigació acadèmica, iniciatives patrocinades pels governs i col·laboracions amb *startups* i programadors independents. Molts d'aquests projectes són de codi obert i aprofiten la col·laboració de la comunitat per superar la bretxa de recursos en comparació amb els homòlegs dels Estats Units. L'esperança no és només desenvolupar solucions d'IA localitzades, sinó també estimular una pròspera economia d'IA a Europa. A més, el desenvolupament de *chatbots* d'IA en idiomes locals es veu com un moviment estratègic per reforçar la influència europea a nivell mundial, especialment a les regions culturalment i històricament connectades. Així per exemple, països com Espanya veuen això com una oportunitat per enfortir els vincles amb les nacions iberoamericanes. L'empenta dels LLM en llengua pròpia coincideix amb una lluita més àmplia entre la indústria cultural i les empreses tecnològiques sobre la propietat del contingut i els drets d'autor. Empreses com OpenAI han anat adquirint dades de formació de marques de mitjans internacionals, la qual cosa ha generat preocupacions sobre l'accés a contingut valuós. Això no obstant, malgrat els esforços per desenvolupar *chatbots* en idiomes locals, l'anglès continua sent fonamental degut al seu domini en la literatura científica i el contingut en línia. Els desenvolupadors europeus reconeixen la necessitat d'equilibrar el domini de l'anglès alhora que garanteixen la fluïdesa en els seus idiomes perservir de manera eficaç als usuaris locals. Finalment, l'alineació cultural també és una consideració important, i els investigadors destaquen la importància d'adaptar els *chatbots* a les normes culturals per evitar conflictes. A mesura que la IA s'integra cada cop més a la societat, abordar aquests matisos culturals esdevé primordial per evitar conseqüències no desitjades.

Mark Scott Deepfakes, distrust and disinformation: Welcome to the AI election

Des de les pàgines de la revista *Politico*, l'autor adverteix de l'amenaça emergent que suposa la desinformació generada per la IA en les eleccions, destacant el potencial de les eines d'IA per crear imatges, vídeos i clips d'àudio falsos i convincents que poden influir en l'opinió pública i socavar la democràcia. Esmenta el cas de Callum Hood, un investigador britànic que va demostrar la capacitat de generar imatges realistes de frau electoral i escàndols polítics mitjançant models d'IA desenvolupats per OpenAI i Midjourney. Malgrat les preocupacions sobre l'impacte nociu de la desinformació generada per la IA, encara hi ha incertesa sobre la seva efectivitat real per influir en els resultats electorals. Molts *deepfakes* es descobreixen ràpidament i els experts argumenten que la majoria dels votants no es veuen influenciats fàcilment per aquest tipus de contingut. No obstant això, la proliferació d'eines d'IA genera preocupacions sobre la propagació de falsedats amb objectius polítics a les plataformes de xarxes socials. L'autor ofereix exemples de campanyes de desinformació generades per IA dirigides a líders polítics de diversos països, inclosos vídeos i imatges falses utilitzades per difondre narratives falses i manipular l'opinió pública. Els esforços per combatre l'ús indegut de la tecnologia d'IA inclouen compromisos voluntaris d'empreses tecnològiques i investigacions governamentals sobre les eines d'IA més avançades. Tot i que la desinformació generada per IA suposa una amenaça potencial per a les eleccions, l'autor assenyala que no hi ha massa proves del seu impacte generalitzat sobre el comportament dels votants. En efecte, molts casos de contingut generat per IA no tenen credibilitat i no aconsegueixen tenir atracció a les plataformes de xarxes socials. No obstant això, conclou que l'ús de la IA per a tàctiques polítiques més convencionals, com ara la publicitat dirigida i el perfil dels votants, segueix sent una preocupació important pel seu potencial per influir en l'opinió pública de manera subtil.

Thomas Cheney The rising flood of space junk is a risk to us on Earth - and governments are on the hook

L'article analitza com l'entrada a l'atmosfera terrestre de peces de deixalles espacials planteja preguntes importants. Qui és responsable dels danys causats pels objectes fets per l'home que cauen del cel? Es pot fer res per evitar que això passi? Afortunadament, els tractats internacionals donen algunes respostes a la primera pregunta, mentre que els desenvolupaments recents ajuden a la segona. El tractat de l'espai exterior de 1967 diu que el país que ha autoritzat el llançament és responsable dels danys causats a persones o bens a la Terra. La convenció de responsabilitat de l'ONU, que va entrar en vigor el 1972, també fa que aquesta responsabilitat sigui absoluta pels danys a la Terra o als avions en vol. El concepte de responsabilitat absoluta significa que la responsabilitat s'aplica independentment de la culpa de qui hagi estat. Els països també són responsables de les seccions de naus espacials i coets llançades per empreses privades. Això es deu al fet que l'article 6 del tractat de l'espai exterior fa que les nacions siguin responsables de les activitats dels seus ciutadans a l'espai exterior. Tots els objectes en òrbita terrestre cauen cap a la Terra. Els satèl·lits actius participen en el "manteniment de l'estació" per

romandre a la seva òrbita prevista. Els satèl·lits inactius, els que ja no funcionen o estan desactivats d'alguna manera, no podran realitzar aquesta tasca. Per tant, les seves òrbites baixaran constantment fins que tornin a entrar a l'atmosfera terrestre. Dels 11.000 satèl·lits actualment en òrbita, s'estima que uns 3.300 estan inactius. Hi ha dues opcions principals per a les millors pràctiques quan s'acaba la vida útil d'un satèl·lit actiu. Un d'elles és moure el satèl·lit a una òrbita més alta, coneguda com a òrbita de cementiri, per retardar la data de reentrada (centenars o fins i tot milers d'anys). Una altra és reorientar el satèl·lit per assegurar-se que torna a entrar de manera que es garanteixi que es cremi a l'atmosfera o que només pugui causar danys mínims un cop impacti a terra. Tanmateix, a causa de mal funcionament, alguns objectes espacials encara comporten una reentrada no planificada a l'atmosfera terrestre i, per tant, poden aterrar a qualsevol lloc. Això il·lustra els perills de la proliferació d'objectes espacials sense una planificació adequada del final de vida útil.